

V bližini doma

KAVKA (*Corvus monedula*)

Kavka je najmanjša predstavnica družine vranov. Je zelo družabna ptica, ki se predvsem v zimski polovici leta zelo rada v večjih mestih druži v mešanih jatah skupaj s sivo vrano (*Corvus cornix*). V jate se zberejo iz okoliških gnezdišč in zaradi varnosti pred plenilci pozimi prenočujejo na drevesih v mestnih parkih. Sicer kavka zelo rada gnezdi v bližini človeka, predvsem v zvonikih, dimnikih stanovanjskih hiš in mostovih, redkeje pa v drevesnih duplih v parkih ali gozdovih. Po podatkih Ornitološkega atlasa Slovenije je kavka zelo pogosta vrsta mestnih okolij, kjer jo bomo tudi največkrat opazili v parkih in na drugih zelenih površinah. Prav rade pa se zadržujejo tudi na pašnih površinah, sveže pokošenih travnikih ter sveže preoranih njivah.

besedilo: **Tjaša Zagoršek**, foto: **Alen Ploj**

NAVADNA LESKA (*Corylus avellana*)

Vsi jih poznamo, grme, ki na prisojeh v zadnjih letih že sredi januarja ob sončnih dneh trosijo cvetni prah iz svojih mačic. Te so pravzaprav moška socvetja. Pa ženski cvetovi, jih (sploh) poznate? Ja, seveda, tam, kjer pozno poleti skledice ponujajo že skoraj zrele lešnike, so morali biti. Ampak, kakšni so? Šopek češnjevo rdečih brazd kuka iz zelenkastega ovojka luskolistov. Drobni, manj kot pol cm so veliki, dobro opazni le, če vemo, kam pogledati. Visoki, razvejeni grmi, v katerih mimogrede urežeš šibo, četudi zadnje čase ne več za »leskovo mast«. Morda za eno od sedmih vrst lesa za cvetnonedeljsko butarico. Ali pa za vitre košaric in košev, ki bodo nastali pod rokami pletarskih mojstrov. Debelejše veje pa so, v suhorobarskih krajih, osnova za zobotrebce, take, ki jih izreže nož v večji roki.

besedilo: **Metka Škornik**, foto: **iStock**

Na terenu

KOZAČA (*Strix uralensis*)

Čeprav gre za našo drugo največjo sovo, ki pogosto lovi tudi podnevi, pa so nenačrtovana srečanja s kozačo presenetljivo redka. Vsaj v gnezditvenem obdobju, saj se med gozdnim drevjem zelo učinkovito skriva. Pravzaprav je kozačo precej lažje opazovati pozimi, zlasti ko snežni zameti priženejo lačne in večinoma mlade sove v nižje lege, neredko celo v naselja. Pozimi kozače pogosto lovijo tudi čez dan, kjer posedajo na gozdnem robu, pa tudi osamljena drevesa sredi polj, parkovno drevje in celo električni drogovi jim niso tuji. Zato je vselej dobro še enkrat pogledati na drogu čepečo »kanjo«, če nima morda le nekoliko prevelike glave. Pozimi se kozače rade za daljši čas naselijo v manjše gozdičke sredi nižin, kjer jih bomo precej lažje opazovali in morda med njimi našli celo kakšno črno posebnico. Tu ostanejo nekje do marca, potem pa se vrnejo v večinoma hribovita gozdna prostranstva.

besedilo: **Al Vrezec**, foto: **Bojan Bratož**

